

Laidiens: **01.08.2018., Nr. 151**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2018/151.7**

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 122

Rīgā 2018. gada 25. jūlijā

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr. 36 5. p.)

Normatīvie noteikumi par bloķēšanas sistēmu pielāgošanu un informācijas par tirdzniecības apstādināšanu publiskošanu

*Izdoti saskaņā ar
Finanšu instrumentu tirgus likuma 4.² pantu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Normatīvie noteikumi par bloķēšanas sistēmu pielāgošanu un informācijas par tirdzniecības apstādināšanu publiskošanu" (turpmāk – noteikumi) nosaka prasības attiecībā uz bloķēšanas sistēmu pielāgošanu un informācijas par tirdzniecības apstādināšanu publiskošanu.

2. Noteikumi attiecas uz tirdzniecības vietas organizētājiem (turpmāk – tirdzniecības vieta), kuri savās tirdzniecības sistēmās atļauj (*allow*) vai iespējo (*enable*) algoritmiskās tirdzniecības metodes.

3. Noteikumos lietotie termini:

3.1. bloķēšanas sistēmas (*circuit breakers*) – mehānismi, kurus tirdzniecības vieta ievieš saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma (turpmāk – FITL) 35.¹ panta 7. punktu, lai uz laiku apstādinātu vai ierobežotu tirdzniecību, ja notikušas būtiskas finanšu instrumenta cenu svārstības;

3.2. tirdzniecības apstādināšana (*trading halt*) – īslaicīga tirdzniecības pārtraukšana, kas aptver šādus bloķēšanas sistēmu mehānismu veidus:

3.2.1. mehānismi nepārtrauktās tirdzniecības pārtraukšanai, ietverot:

3.2.1.1. mehānismus, kas apstādina konkrēta finanšu instrumenta tirdzniecību uz noteiktu laika periodu, kurā nenotiek darījumi un netiek noteiktas jaunas cenas;

3.2.1.2. mehānismus nepārtrauktās tirdzniecības pārslēgšanai uz izsoli;

3.2.2. mehānismi plānotās vai neplānotās izsoles paildzināšanai gadījumā, kad cena izsoles beigās atšķiras no iepriekš noteiktās atsauces cenas;

3.3. pārējo terminu lietojums atbilst FITL terminu lietojumam.

II. Svārstīguma parametru pielāgošanas principi

4. Tirdzniecības vietas izveidotajās bloķēšanas sistēmās izmanto atsauces cenas, kuras atspoguļo attiecīgā finanšu instrumenta svārstīguma raksturu uzticamā un konsekventā veidā, vajadzības gadījumā izmantojot ārējās atsauces.

5. Tirdzniecības vieta pielāgo savas bloķēšanas sistēmas, izmantojot iepriekš definētu un statistiski pamatotu metodi un ietverot sistēmā vismaz šādus elementus:

5.1. finanšu instrumenta raksturs. Bloķēšanas sistēmas tiek pielāgotas vismaz tādā līmenī, kas atbilst finanšu instrumentu klasei, un nepieciešamības gadījumā arī niansētākā līmenī, ņemot vērā apkopotā veidā citus šajā punktā minētos elementus. Noteikumu izpratnē finanšu instrumentu klases ir šādas:

5.1.1. kapitāla vērtspapīru instrumentiem:

5.1.1.1. akcijas;

5.1.1.2. depozitārie sertifikāti;

5.1.1.3. biržā tirgoti fondi;

5.1.1.4. sertifikāti;

5.1.1.5. citi kapitāla vērtspapīru finanšu instrumentiem līdzīgi finanšu instrumenti;

5.1.2. finanšu instrumentiem, kas nav kapitāla vērtspapīru finanšu instrumenti:

5.1.2.1. obligācijas;

5.1.2.2. strukturētā finansējuma produkti;

5.1.2.3. vērtspapīroti atvasinātie instrumenti;

5.1.2.4. procentu likmju atvasinātie instrumenti;

5.1.2.5. kapitāla vērtspapīru atvasinātie instrumenti;

5.1.2.6. preču atvasinātie instrumenti;

5.1.2.7. ārvalstu valūtas atvasinātie instrumenti;

5.1.2.8. kredītu atvasinātie instrumenti;

5.1.2.9. citi atvasinātie instrumenti, kuri minēti FITL 3. panta otrās daļas 10. punktā;

5.1.2.10. finanšu līgumi par starpību;

5.1.2.11. emisiju kvotas un emisiju kvotu atvasinātie instrumenti;

5.2. finanšu instrumenta likviditātes profils un kotēšanas līmenis. Pielāgojot bloķēšanas sistēmas, ņem vērā finanšu instrumentu likviditāti, kā arī iespējamās likviditātes izmaiņas, kuras var rasties iepriekš noteiktās situācijās, piemēram, jaunu emisiju vai plānotu vērtspapīru notikumu gadījumā. Finanšu instrumentiem, kuri tiek uzskatīti par likvidiem, nosaka stingrākus svārstīguma parametrus;

5.3. finanšu instrumenta svārstīguma profils. Finanšu instrumentu svārstīguma profila izmantošana bloķēšanas sistēmu pielāgošanai tiek pamatota ar statistisku pētījumu, ņemot vērā iepriekšējās finanšu instrumenta svārstības, ar mērķi prognozēt svārstības nākotnē. Ņem vērā tādas rādītājus kā finanšu instrumenta svārstīgums